

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/65/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201259
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Nadežda Wallnerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1420201259.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a členov senátu JUDr. Michaely Královej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: G. H., U. XX.XX.XXXX K. M. H., U. XX.XX.XXXX, obaja bytom u otca, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, deti rodičov: otec - C. H., U. XX.XX.XXXX, R.: C.. K. X, XXX XX, R. - N.R., zastúpený: JUDr. Peter Vačok, advokát, so sídlom: Vazovova 9/A, 811 07 Bratislava, matka: G. G.A., U. XX.XX.XXXX, R.: L. XX, XXX XX G., zastúpená: JUDr. Peter Debnár, advokát, so sídlom: Metodova 7, Bratislava, o návrhu otca na úpravu práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie matky voči rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 21.02.2022, č. k. 14P/56/2020-216 a na odvolanie matky voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 10.03.2022, č.k. 14P/56/2020-222, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 21.02.2022, č. k. 14P/56/2020-216 v odvolaní napadnutom výroku IV, p o t v r d z u j e.

II. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 10.03.2022, č.k. 14P/56/2020-222, p o t v r d z u j e.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 21.02.2022, č. k. 14P/56/2020-216 rozhodol, že G.K. G. H. K. G. M. H., sa zverujú do osobnej starostlivosti otca. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Zároveň určil, že matka má právo stretávať sa s maloletými deťmi G. K. M. každý párnny týždeň vždy v sobotu od 09:00 hod. do 19:00 hod. Matka si v určený čas prevezme deti v mieste bydliska otca, kde mu ich aj po ukončení styku vráti. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu G. G. sumou 160 Eur mesačne a na výživu G. M. sumou 150 Eur mesačne vždy najneskôr do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Zročné výživné vo výške 2.220 Eur uložil matke uhrádzať k rukám otca v mesačných splátkach vo výške 100 Eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného splatenia zročného výživného, s tým, že pri nezaplatení čo i len jednej splátky sa stáva splatnou celá suma zročného výživného. V prevyšujúcej časti súd návrh otca na určenie vyživovacej povinnosti matky zamietal.

2. Dňa 10.03.2022 súd prvej inštancie vydal opravné uznesenie č.k. 14P/56/2020 -222 , ktorým opravil rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č.k. 14P/56/2020-216 zo dňa 21.2.2022 vo výroku tak, že v bode IV. výroku rozsudku správna výška celkového zročného výživného namiesto nesprávnej sumy „2.220 eur“ správne je suma „2.457,59“ eur.

3. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že otec sa návrhom doručeným súdu dňa 08.04.2020 domáhal, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, upravil ich styk s matkou každý páry týždeň od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod, počas jarných prázdnin v nepárnom roku, počas veľkonočných prázdnin v párnom kalendárnom roku, počas letných prázdnin každý rok vždy od 01.07 od 09:00 hod. do 10.07. do 20:00 hod. a od 01.08. do 10.08., počas jesenných prázdnin a tiež cez vianočné sviatky od 25.12. od 10:00 hod. do 27.12. do 19:00 hod. Otec navrhoval, aby súd uložil matke prispievať na výživu G. G. sumou 230 eur mesačne a na G. M. sumou 170 eur mesačne. Otec uvádzal, že od septembra 2019 sa po nezhodách s matkou maloletých detí odsťahoval od matky do Bratislavy spolu s G. M., ktorého prihlásil v Bratislave aj do školy. Za G. G. dochádzali každý víkend do Modry, E. E. G.. Od mesiaca február 2020 je u otca aj G. G.. Otec uvádzal, že matka sa o deti riadne nestarala, nemala na nich čas, stále bola v práci, deti boli buď v škole alebo u starej matky H. G.. Uvádzal, že po tom, ako sú obe deti u neho, matka o nich javí malý záujem, stretáva sa s nimi 1-2 krát do mesiaca. Uvádzal tiež, že matka sa na výžive maloletých detí nepodieľa.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení poukázal na to, že matka maloletých detí uvádzala, že s presťahovaním detí k otcovi nesúhlasila, otec o tom rozhodol jednostranne, sám rozhodol aj o zmene školy G. M.. Uviedla, že otcov návrh na stretávanie s deťmi jej nevyhovuje, nakoľko jej smeny v práci neumožňujú mať vždy voľno celý víkend. Uvádzala tiež, že deti odmietajú stretávať sa s ňou, ako príčinu uvádzala, že otec deti proti nej pošťval. Uvádzala, že nie je v jej možnostiach uhrádzať výživné mesačne spolu vo výške 400 eur, nakoľko jej mzda predstavuje sumu okolo 700 eur mesačne, pričom musí uhrádzať hypotekárny úver vo výške 290 eur mesačne, platby spojené s užívaním bytu vo výške 155 eur mesačne, úhradu za plyn vo výške 19 eur mesačne, úhradu za elektrinu vo výške 30 eur mesačne, úhradu za služby mágio vo výške 30 eur mesačne, úhradu za telefón vo výške 30 eur. Následne má tak k dispozícii sumu okolo 150 eur. Uvádzala, že otec v čase, keď bývali spolu, poväčšinou nepracoval, v čom videla dôvod výšky otcom požadovaného výživného. Uvádzala tiež, že otec bol vo väzbe, pričom mu v tom čase finančne prispievala, následne po návrate z väzby mu platila nájom 3 mesiace za ubytovňu, následne si z úveru zaobstarala byt, aby mohli spolu bývať. Uvádzala, že otec autoritatívne rozhoduje o rozsahu jej styku s deťmi, sám rozhodol tak o ich presťahovaní, ako aj navštevovanej škole, ona s tým už len musela súhlasiť. Prostredie u otca z pohľadu vhodnosti pre maloleté deti spochybňovala, poukazovala na to, že otec bol vo väzbe z dôvodu napadnutia vlastnej matky, s tým, že v minulosti sa pokúsil napadnúť aj ju. V ďalšom podaní v priebehu konania matka súhlasila so zverením detí do osobnej starostlivosti otca, s tým, že bude prispievať na výživu G. G. sumou 120 eur mesačne, na G. M. sumou 90 eur mesačne, s tým, že sa bude stretávať s deťmi každý páry týždeň od piatku do 17:00 hod. do soboty do 17:00 hod. a cez letné prázdniny vždy od 01.07 od 09:00 hod. do 05.07. do 19:00 hod a od 01.08. od 09:00 hod. do 05.08. do 19:00 hod. a počas vianočných sviatkov každý rok od 26.12. od 10:00 hod. do 27.12. do 19:00 hod. Zopakovala, že v čase, keď s otcom detí tvorili spoločnú domácnosť, starala sa o zabezpečenie prostriedkov na úhradu životných nákladov, s tým, že poprela, že by sa nevenovala deťom, hoci jej čas bol obmedzený, nakoľko musela pracovať.

5. Podaním doručeným súdu 23.12.2020 otec navrhol, aby matka prispievala na výživu G. G. sumou 250 eur mesačne, na výživu G. M. sumou 200 eur mesačne. Návrh odôvodnil otec skutočnosťou, že od posledného rozhodnutia súdu (rozhodnutie neodkladným opatrením zo dňa 12.06.2020) ubehlo pol roka a za toto obdobie vzrástli náklady na maloleté deti. Poukázal na zdravotný stav G. G., jeho sledovanie na neurológii, ortopédii, ORL, oftalmológii a imunológii, s tým, že G. G. bola diagnostikovaná epilepsia. Mesačné náklady na G. vyčíslil v sume 90 eur na stravu doma, 50 eur na stravu v škole, na bývanie a energie 60 eur, na hygienu 10 eur, na lieky 60 eur, na poistenie 20 eur, na dopravu 40 eur, na ošatenie 200 eur. Jednorazové ročné výdavky uvádzal školské potreby za 200 eur, špeciálne učebnice 20 eur, školské výlety, exkurzie a kultúrne podujatia 30 eur, poplatky v škole 80 eur, poplatky v ZUŠ 80 eur. V prípade G. M. taktiež poukázal na zvýšenie nákladov s ohľadom na vek a záujmovú činnosť, uvádzal, že je sledovaný v imunoalergickej ambulancii, s tým, že má diagnostikovanú chronickú astmatickú bronchitídu, celiakiu, alergiu na peľ, trávu, pšenicu, srseť zo psa a mačky a tiež má diagnostikovanú tezurizmózu. Mesačné náklady na M. vyčíslil v sume 90 eur na stravu doma, 50 eur na stravu v škole, na bývanie a energie 60 eur, na hygienu 10 eur, na lieky kvôli alergii 40 eur, na poistenie 20 eur, na dopravu 30 eur, na ošatenie 200 eur. Jednorazové ročné výdavky uvádzal školské potreby za 200 eur, školské výlety, exkurzie a kultúrne podujatia 30 eur, poplatky v škole 80 eur. Zároveň uvádzal, že M. chodíva 3 krát týždenne na doučovanie angličtiny, poukazoval na to, že matka má od rozhodovania súdu o neodkladnom opatrení zvýšený príjem. Otec ďalej uvádzal, že matka sa s deťmi nevidela od mesiaca december 2020 (podanie doručené súdu 01.06.2021) s tým, že medzičasom zanechala deťom na Veľkú

noc šibačkové každému 50 eur a oblečenie, ktoré im už bolo malé. Poukazoval na to, že v súvislosti so začiatkom školskej dochádzky v roku 2020 mal náklady spolu 1.317 eur (školské potreby, zošity, tašky, oblečenie, topánky, vetrovky, prezuvky), pričom žiadal matku o zaplatenie 658,50 eur, zaplatila mu len 100 eur. Zároveň matke oznámil, že M.Á. navštevuje doučovanie z anglického jazyka, za ktoré uhradil 1.080 eur, matka mu uhradila 100 eur. Pre G. zabezpečil doučovanie z nemeckého jazyka, za ktoré uhradil 255 eur, matka mu neprispela žiadnou sumou. Uvádzal tiež, že v marci 2021 chceli matku prekvapiť návštevou, neotvárala im, pričom neskôr videl odchádzať z domu kde býva matka jej kolegu, s ktorým podľa otca matka trávila čas a s ktorým mala intímny pomer.

6. Matka uvádzala, že jej príjem zo zamestnania sa oproti rozhodovaniu o neodkladnom opatrení nezmenil, s tým, že súhlasila s výživným na každé z maloletých detí po 150 eur mesačne. Zotrvávala na tom, aby súd upravil jej styk s maloletými deťmi.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok zo dňa 04.06.2020 mal za zistené, že G. G. K. M. bývajú s otcom v byte jeho matky H. R., kde majú novo zariadenú izbu. Domácnosť riadi a stará sa o ňu stará matka, byt bol v čase šetrenia uprataný, bolo navarené. G. nerád spomínal na obdobie, keď býval u matky, uvádzal, že stará mama s matkinej strany ho bila, mama sa mu nevenovala, neučila sa s ním, netrávila s ním čas. G. M. taktiež nerád spomína na obdobie, keď bol s matkou H. G., taktiež uvádzal, že starí rodičia z matkinej strany ich aj s bratom bili, matka sa o nich nezaujímal, nechce sa k nej vrátiť. Maloletí majú u otca vhodné prostredie, znervóznil pri rozhovore o matke. Z lekárskej správy zo dňa 10.06.2019 (č. l. 55 v spise), mal súd prvej inštancie zistené, že G. G. bola diagnostikovaná bližšie neurčená porucha chôdze a pohyblivosti (mobility). Podľa úradného záznamu spísaného s otcom dňa 26.02.2020 Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (č. l. 60 v spise), otec uvádzal, že maloletý M. žije s ním v domácnosti, G. žije s matkou, uvádzal, že G. je epileptik, chodievajú za ním aj E. M. cez víkendy. Otec uvádzal, že zariadil matkin byt zo svojich prostriedkov, pracuje ako živnostník z príjmom okolo 2.000 eur netto, s tým, že dokáže pokryť tak svoje potreby, ako aj potreby synov, zároveň pomáha matke. Otec v rámci pohovoru deklaroval záujem starať sa aj O. G., s tým, že ho chce prehlásiť do školy v Bratislave. Podľa listu vlastníctva z č. l. 128 v spise je matka vlastníčkou bytu H. G., ktorý je zaťažený záložným právom v prospech VÚB, a.s. Podľa potvrdení o príjme z č. l. 130, 131 v spise mala matka v mesiaci jún 2021 príjem 165,11 eur, v mesiaci júl 2021 príjem 551,31 eur. Podľa záveru správy z psychologického vyšetrenia zo dňa 09.03.2021 (č. l. 132 v spise) má G. M. rozumové schopnosti na úrovni hornej polovice pásma priemeru, je citovo fixovaný na otca, brata a otcovu rodinu, striktné odmieta stretávanie s matkou. Podľa záveru z psychologického vyšetrenia zo dňa 23.03.2021 (č. l. 133 v spise) má G. G. všeobecné rozumové schopnosti na úrovni miernej duševnej zaostalosti, k otcovi a bratovi má vrúcny vzťah, komunikáciu a stretávanie s matkou striktné odmieta, pre svoj vývin potrebuje pokojné, nekonfliktné, láskyplné rodinné zázemie. Podľa záveru z pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa 04.05.2021 (č. l. 134 v spise) sa u G. M. prejavujú adaptačné poruchy, reakcia na stres, známky depresívneho prežívania, poruchy spánku, iné poruchy súvisiace so skupinou primárnej starostlivosti, s tým, že bolo odporúčané redukovať stresy spojené s rozchodom rodičov, rešpektovať vyjadrenia dieťaťa, pravidelné psychovedenie, eventuálne medikácia. U G. G. bola diagnostikovaná ľahká mentálna retardácia a psychiatrická zároveň uzavrela problémy súvisiace so skupinou primárnej starostlivosti. Z vyšetrenia v ambulancii psychologickú dňa 18.08.2021 vyplynul problematický vzťah oboch maloletých s matkou (č. l. 138-139 v spise). Podľa potvrdenia z č. l. 144 v spise mala matka maloletých detí v roku 2020 príjem spolu 5.259,25 eur (mesačne v priemere 438,27 eur). Podľa potvrdenia z č. l. 145-147 v spise mala matka maloletých v mesiaci 01/2021 príjem 134,89 eur, v mesiaci 02/2021 134,89 eur, v mesiaci 03/2021 143,44 eur. Podľa potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov FO otec v roku 2019 nemal príjem, v roku 2020 mal základ dane vo výške 1.821,20 eur (157-158 v spise). Čestnými vyhláseniami z č. l. 165, 166, 167, 168, 169, 1701, 171a 214 v spise otec preukazoval náklady na maloleté deti, 570 eur za nemecký jazyk G. G., 1.470 eur za anglický jazyk G. M., nákup nábytku do izby pre maloletých, 1529,75 eur za potraviny od 09/2019 do 12/2019 (otec k nej dospel prepočtom priemeru za rok 2020), 152 eur za obedy v školskej jedálni za obedy G. G. v období od 09/2020 - 06/2021, 120 eur za G. M.K. tak za obdobie 09/2019 - 06/2020, ako aj za obdobie 09/2020 - 06/2021, 576 eur za doučovanie ruského jazyka G. M..

8. Súd prvej inštancie uviedol, že v otázke zverenia maloletých detí boli návrhy oboch rodičov zhodné, preto obe maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca. Navyše súd prvej inštancie uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že deti sú v starostlivosti otca už od jesene 2019 (pokiaľ ide o G. M.), resp. od jari 2020 (pokiaľ ide o G. G.). V domácnosti otca bolo vykonané aj šetrenie, pričom zo strany

kolízneho opatrovníka neboli zistené žiadne nedostatky, navyše, samotné maloleté deti domácnosť otca preferujú.

9. Pri určení rozsahu styku maloletých detí s matkou súd prvej inštancie vychádzal tak z návrhov oboch rodičov, ako aj výsledkov dokazovania vykonaného v konaní. Otec maloletých detí pôvodne v návrhu uvádzal širšiu úpravu styku detí s matkou, napokon v konaní uvádzal, že deti stretávanie s matkou odmietajú. Matka najprv uvádzala upraviť styk s deťmi tak, že by sa s nimi stretávala každý druhý víkend, s prespatím detí u nej z piatka na sobotu a zároveň s úpravou styku počas letných prázdnin, a to tak, že by deti u nej boli prvých päť júlových dní a prvých päť augustových dní. V priebehu konania matka návrh taktiež modifikovala, keď na pojednávaní 24.08.2021 prostredníctvom právneho zástupcu navrhovala upraviť styk každý druhú sobotu v čase od 09:00 hod. do 18:00 hod. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní prihliadal aj na výsledky dokazovania (správy z psychologického a pedopsiachiatrického vyšetrenia maloletých detí), ako aj na názor maloletých detí. Súd prvej inštancie mal za preukázanú skutočnosť, že pre deti je aktuálne problémom tráviť u matky dlhší čas, prespávať u nej. V rámci pohovoru vykonaného na súde sa deti vyjadrili, že im prekáža, že aj v čase, kedy sú u matky, majú pocit, že matka sa im málo venuje, vyslovene uviedli, že si aktuálne nevedia predstaviť prespávanie u matky, vedia si však predstaviť, že by s matkou strávili celý deň.

10. Pokiaľ ide o určenie výšky vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, súd prvej inštancie vychádzal z oprávnených potrieb maloletých detí, pričom zohľadňoval aj aktuálne možnosti rodičov. Obaja rodičia v konaní uvádzali svoje možnosti rozdielne, ako tieto vyplynuli z dokazovania vykonaného založenými listinami. Otec uvádzal, že si prácou (v oblasti rekonštrukcií bytov), dokáže mesačne zarobiť okolo 2.000 eur mesačne. Matka zase uvádzala, že zarába za normálnych okolností okolo 1.000 až 1.100 eur mesačne, aktuálne je jej príjem nižší, v súvislosti s prebiehajúcou pandémiou ochorenia Covid - 19, ktorá sa negatívne prejavila na podmienkach v gastro službách, čo znamená, že jej príjem v niektorých mesiacoch klesá k 700 eurám mesačne. Ako už bolo uvedené, ani v prípade otca, ani v prípade matky, tento príjem nezodpovedá preukazovaným príjmom, keď otec podľa podaných daňových priznaní v roku 2019 nemal žiaden príjem, v roku 2020 mal celý rok základ dane 1.821,20 eur. Matka mala podľa potvrdení zamestnávateľa za rok 2020 priemerný mesačný príjem 438,27 eur, v roku 2021 mala v mesiaci január 2021 príjem 134,89 eur, v mesiaci február 2021 134,89 eur, v mesiaci marec 2021 143,44 eur, v mesiaci jún 2021 príjem 165,11 eur, v mesiaci júl 2021 príjem 551,31 eur. Otec rozdiel v ním tvrdenom a preukázanom príjme osobitne nevysvetlil, matka uvádzala, že zamestnávateľom jej je vyplácaná jednak minimálna mzda (ktorá vyplýva aj predkladaných dokladov), a zvyšok jej zamestnávateľ vypláca hotovostne. Súd za týchto okolností, pokiaľ ide o možnosti rodičov, vychádzal z tvrdení rodičov, teda, že otec si dokáže zabezpečiť príjem okolo 2.000 eur mesačne, matka príjem okolo 1.000 až 1.100 eur mesačne. Súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ ide o potreby maloletých detí otec ich podrobnejšie vyčíslil vo svojom podaní doručenom súdu 23.12.2020, kedy mesačné náklady na G. vyčíslil v sume 90 eur na stravu doma, 50 eur na stravu v škole, na bývanie a energie 60 eur, na hygienu 10 eur, na lieky 60 eur, na poistenie 20 eur, na dopravu 40 eur, na ošatenie 200 eur. Jednorazové ročné výdavky uvádzal školské potreby za 200 eur, špeciálne učebnice 20 eur, školské výlety, exkurzie a kultúrne podujatia 30 eur, poplatky v škole 80 eur, poplatky v ZUŠ 80 eur. V prípade G. M. ich vyčíslil v sume 90 eur na stravu doma, 50 eur na stravu v škole, na bývanie a energie 60 eur, na hygienu 10 eur, na lieky kvôli alergii 40 eur, na poistenie 20 eur, na dopravu 30 eur, na ošatenie 200 eur. Jednorazové ročné výdavky uvádzal školské potreby za 200 eur, školské výlety, exkurzie a kultúrne podujatia 30 eur, poplatky v škole 80 eur. Zároveň uvádzal, Ž.Y. M. chodieva 3 krát týždenne na doučovanie angličtiny. Pokiaľ ide o doučovania, náklady na ne, tak pokiaľ ide o O. M., ako aj pokiaľ ide o G., preukazoval čestnými vyhláseniami. Pokiaľ ide o samotnú výšku nákladov na maloleté deti, súd prvej inštancie nepovažoval za primerané náklady na ošatenie pre každé z maloletých detí vo výške 200 eur mesačne (s ohľadom na vek maloletých detí sú aj po zohľadnení jednorazových výdavkov na sezónne oblečenie a obuv primeranými mesačnými výdavkami náklady skôr niekde vo výške 50 - 60 eur mesačne), taktiež pokiaľ ide o výdavky 50 eur mesačne na stravu v škole, takto vysoké náklady len na stravu v škole navyše nevyplyvajú ani len z čestných prehlásení otca. Samotnú úhradu mesačných výdavkov otec preukazoval dokladmi o úhrade (pričom ich aj rozpísal na č. I. 159 až 164 v spise). K samotným výdavkom otca, tak ako ich rozpísal, súd prvej inštancie uviedol, že tento rozpis neobsahuje len výdavky na maloleté deti, ale obsahuje výdavky celej domácnosti, teda aj výdavky otca samotného, nie je teda možné teda celé tieto sumy považovať na náklady vynaložené výlučne na maloleté deti. Pokiaľ ide o výdavky na doučovanie, z dokazovania vyplynulo, že o týchto rozhoduje výlučne otec, s matkou ich osobitne nekonzultuje, matke len následne predkladá výzvy, aby sa na týchto výdavkoch podieľala úhradou ich polovice. Na účely vyživovacej

povinnosti nemožno brať za oprávnené potreby detí každé jednostranné určovanie výšky výdavkov, zo strany jedného rodiča, či už sa jedná o nákup oblečenia, účasti na platených vyučovacích aktivitách alebo aj iných výdavkov, a je potrebné určiť aj to, či je vôbec v možnostiach druhého rodiča sa na takto vysokých výdavkoch podieľať. Aj z vyčíslenia predloženého otcom mal súd za preukázané, že výdavky na maloleté deti sú v zásade rovnaké, mierne vyššie v prípade G. G.. Obe deti navštevujú špecializované ambulancie, G. navyše trpí epilepsiou. Súd prvej inštancie tak v konečnom posúdení považoval za primerané výdavky na G. G. sumu okolo 300 až 320 eur mesačne (v závislosti od konkrétneho mesiaca), a u G. M. sumu okolo 280 až 300 eur mesačne (taktiež v závislosti od konkrétneho mesiaca). Súd prvej inštancie poukázal na to, že výška výživného sa zároveň neodvíja len od výšky skutočných nákladov, ktoré rodič vynaloží, a tiež nie izolovane len od oprávnených potrieb maloletých detí, odvíja sa aj od možností každého z rodičov. Tie sú v konkrétnom prípade v prípade otca dvojnásobne lepšie, ako v prípade matky. Matka má v porovnaní s otcom prakticky o polovicu nižšie možnosti, pri porovnaní rodičmi deklarovaných príjmov. Matka má mesačné výdavky vo výške okolo 550 eur mesačne, ktoré súvisia s úhradou splátok úveru obstaraného v súvislosti s financovaním bytu v ktorom býva, platieb spojených s užívaním bytu, nákladmi na televíziu a internet. Okrem toho má matka (bližšie nevyčíslené) náklady na stravu. S ohľadom na možnosti matky, súd mal za to, že suma 310 eur, ako výživné na obe maloleté deti, predstavuje takmer 30 % disponibilného mesačného príjmu matky a je tak sumou, ktorú je v možnostiach matky na výživu maloletých detí uhrádzať, pričom táto suma predstavuje výživné na G.T. G. vo výške 160 eur mesačne a výživné na G. M. vo výške 150 eur mesačne. Pokiaľ ide o zročné výživné, súd prvej inštancie vychádzal z toho, že ho je potrebné určiť za obdobie od podania návrhu (08.04.2020) do mesiaca február 2022, za ktorý už bolo výživné v čase rozhodovania zročné. Celkové zročné výživné tak predstavuje sumu 3322,59 eur na G. G. (160 eur krát 20 celých mesiacov plus pomerná časť, 122,59 eur za mesiac apríl 2020) a 3115 eur na G. M. (150 eur krát 120 mesiacov plus pomerná časť, 115 eur za mesiac apríl 2020). Matka uhradila v relevantnom období spolu sumu 3.980 eur, zročné výživné tak predstavuje rozdiel v uhrádzaných sumách, spolu sumu 2.457,59 eur, ktoré je matka povinná uhradiť v mesačných splátkach spolu s bežným výživným. Súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosť, že nie je v aktuálnych možnostiach matky uhradiť celú sumu bežného výživného, preto jej povolil zročné výživné splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 100 eur mesačne, pričom túto výhodu matka stratí, ak sa omešká čo i len s jednou splátkou zročného výživného.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a to proti výroku o určení výšky výživného a aj proti výroku o výške zročného výživného podala matka odvolanie a navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie ako aj uznesenie o oprave správnej výšky zročného výživného a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Matka namieta, že súd prvej inštancie jej vzhľadom na jej príjem určil vysoké výživné. Pokiaľ prispievala na výživné o 100 eur viac ako jej bolo určené, tak len z dôvodu, že viac zarobila. Pokiaľ otec uviedol, že jeho mesačný príjem je 2.000 eur netto, tak matka je presvedčená, že je vyšší, len to nevie preukázať. Nie všetky príjmy zo živnosti priznáva do daní. V decembri jej uviedol, že každému synovi kúpil 1 izbový byt. V máji 2021 si kúpil osobné motorové H. Š. E.. Matka uvádza aj, že otec bol vo väzbe za nebezpečné vyhrážanie vlastnej matke. Počas väzby sa vzájomne dohodli, že kúpia byt, aby sa osamostatnili. Bývali u jej rodičov a ničím neprispievali na bývanie. Počas celej väzby matka uvádza, že zabezpečovala starostlivosť o deti sama bez toho, aby jej otec ničím prispel. Matka dohodu dodržala a byt kúpila. Otec bez toho, aby sa s ňou dohodol, alebo jej to vopred oznámil, odišiel najprv s jedným synom a neskoršie aj s druhým do Bratislavy bývať ku svojej matke. Byt, v ktorom býva spolu s deťmi je vlastníčkou jeho matka. Aké náklady má matka spojené s užívaním bytu a poskytnutými službami a akou čiastkou na bývanie prispieva matke ničím nepreukázal. Aj doklad na úhradu rozhlasu a televízie a elektrinu je na meno matky.

12. Odvolací súd preskúmal vec v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§65 a §66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem,) a dospel k záveru, že odvolanie matky do výživného a zročného výživného, ako aj opravného uznesenia nie je dôvodné. Rozsudok odvolací súd verejne vyhlásil (§ 378 C. s. p., § 219 ods. 3 C. s. p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli všetci účastníci konania upovedomení zákonným spôsobom.

13. Odvolací súd posudzoval výrok o výživnom a zročnom výživnom na maloleté deti a dospel k záveru, že výroky sú právne a vecne správne. Súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie ku výroku

o výživnom, zistil majetkové pomery rodičov a pomery detí a zistené skutočnosti dávajú dostatočný podklad k rozhodnutiu o vyživovacej povinnosti. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne odôvodnil a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s daným odôvodnením. Pre správnosť napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť a doplniť nasledovné. Výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzny, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav, ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a podobne. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu je zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym, lokálnym možnostiam ich uplatnenia a závisí aj od zisťovania ich celkových majetkových pomerov v širšom slova zmysle. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, t.j. zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, rozsah ktorý je rôzny vzhľadom na vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy dieťaťa. Vychádza zároveň aj z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť. Medzi týmito dvomi kritériami (medzi odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa a reálnymi schopnosťami a možnosťami rodičov) platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia. To znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené aj rozsiahlejšie uspokojovanie potrieb dieťaťa; teda jeho odôvodnenými potrebami sú aj také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale sú pre vývoj dieťaťa prospešné, napr. rekreačné, kultúrne, také, ktoré vo vyššej miere zmierňujú zdravotný hendicap a pod. Rozsah odôvodnených potrieb dieťaťa je tiež súčasne závislý od reálnych schopností a možností jeho rodičov - povinných poskytovať mu výživné, t.j. od ich zárobkových schopností a možností, počtu ich celkových vyživovacích povinností a pod. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, ktoré sú na ich výživu i celkovú starostlivosť úplne odkázané, je jednou zo základných povinností každého rodiča, pričom každý z rodičov je povinný venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy detí, a to všetkých svojich detí bez rozdielu a bez ohľadu na to, či s deťmi žije alebo nežije v spoločnej domácnosti, pretože dieťa má právo na vytvorenie čo najpriaznivejších podmienok pre svoj zdravý rast a vývoj.

14. V prejednávanvej veci súd prvej inštancie vykonal potrebné dokazovanie. Z tohto dokazovania vyvodil správne skutkové závery a následne správne právne závery, s ktorými sa stotožňuje aj odvolací súd. Matka v odvolaní namietala, že vzhľadom na jej príjem je určené výživné vysoké a poukazuje i na to, že otec nemá také náklady aké uvádza, ale nižšie. Zároveň namietala aj, že otcov príjem je vyšší ako 2.000,- eur mesačne a to z dôvodu, že si kvôli daniam nepriznáva všetky príjmy. Odvolací súd však poukazuje na to, že výživné sa určuje podľa vyššie uvedených kritérií, a teda zohľadňujú sa možnosti a schopnosti povinnej osoby. Matka sama uvádzala, že jej príjem je okolo 1.000,- eur, sama uviedla, že je jej oficiálne vyplatená len minimálna mzda, ale dostáva aj peniaze na ruku. Zároveň odvolací súd uvádza, že sa pri určení výživného neprihliada iba na reálne dosahovaný príjem, ale na možnosti a schopnosti. Matka je v produktívnom veku, žije a pracuje v bratislavskom kraji s najnižšou mierou nezamestnanosti a s najvyššou priemernou mzdou v rámci SR. Nemá zdravotné obmedzenia, pre ktoré by objektívne nemohla vykonávať prácu. V možnostiach a schopnostiach matky je mať príjem cca 700 -1.000 eur mesačne a navyše sama uvádzala počas konania, že takýto príjem dosahuje. Z takýchto možností matky je potom určite dôvodné a to aj s poukazom na vek maloletých, ich oprávnené náklady na stravu, bývanie, hygiénu, školu a ošatenie a mimoškolské aktivity, a aj s ohľadom, že obaja maloletí sú sledovaní v špecializovaných ambulanciách, teda s ohľadom na ich zdravotný stav, určiť výživné v sumách ako určil súd prvej inštancie. Odvolací súd poukazuje i na to, že len suma životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa je stanovená zákonom cca. 100,- eur mesačne, preto stanovené sumy súdom prvej inštancie nemožno vyhodnotiť ako neprímerane vysoké, nezodpovedajúce oprávneným nákladom na maloleté deti. Odvolací súd zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť k maloletým deťom je prvoradá zákonná povinnosť rodiča, ktorý si musí svoje výdavky usporiadať tak, aby si v prvom rade plnil túto vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom. Otec sa v danom prípade podieľa v prevažnej miere na osobnej starostlivosti o deti, čo je tiež potrebné zohľadniť pri určení výživného. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že súd prvej inštancie zohľadnil u otca a vychádzal z vyššieho príjmu otca ako vyplýva z jeho daňových priznaní, čo uviedol v odôvodnení rozhodnutia a aj výšku výživného určoval s ohľadom na príjem a pomery otca maloletých. Zároveň odvolací súd poukazuje i na to, že súd prvej inštancie sa vysporiadal v odôvodnení riadne aj s nákladmi na maloleté deti, tieto určil s ohľadom na ich vek, a oprávnené výdavky, s tým, že nie všetky otcov uvádzané výdavky zohľadnil, teda ani v tomto smere

odvolací argument matky neobstojí. Taktiež je bez relevancie poukazovať na minulosť, na to ako sa kto staral o deti a platil ich náklady v čase pred podaním návrhu na súd, ako uvádza matka v odvolaní. Súd rozhoduje na základe zisteného skutočného stavu veci v čase rozhodovania a výživné určuje od podania návrhu na súd. Vzhľadom k určenému výživnému a po zohľadnení súm, ktoré matka hradila na maloletých, potom súd prvej inštancie správne určil aj zročné výživné.

15. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol o výške výživného a taktiež správne určil zročné výživné. Odvolací súd preto odvolaním napadnuté výroky potvrdil (§ 387 ods.1, 2 CSP).

16. Odvolací súd záverom uvádza, že z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.09.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.09.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.06.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

18. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 422 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).